

**Processos Psicològics: Aprenentatge i
Condicionament**

Codi: 102605
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Eva Parrado Romero

Correu electrònic: Eva.Parrado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Tomas Blasco Blasco

F. Xavier Borràs Hernández

Adriana Garau Florit

Eva Parrado Romero

Carmina Castellano Tejedor

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit oficial però és convenient tenir certs coneixements de lectura en anglès i haver cursat les assignatures sobre processos psicològics ubicades en el primer curs.

Objectius

L'assignatura "Procesos Psicológicos: Aprendizaje y Condicionamiento" continua la formació en Processos Psicològics iniciada a primer curs amb les assignatures "Atención y Percepción" i "Motivación y Emoción", i que es completarà posteriorment amb "Memoria" (2on curs, 2on semestre) i "Pensamiento y Lenguaje" (3er curs, 1er semestre). Forma part, doncs, d'un bloc de 33 crèdits dins la matèria de Psicologia i comparteix amb la resta d'assignatures esmentades l'objectiu general de donar a conèixer les principals característiques dels diversos processos psicològics, i les estratègies que s'han de posar en marxa per dur a terme recerca sobre els mateixos.

Els objectius propis de l'assignatura són: a) que l'alumnat conegui els processos bàsics de l'aprenentatge essencials per a l'adaptació dels organismes a les seves circumstàncies ambientals i que són, en gran part, comuns a animals i humans, i b) que l'alumnat aprengui a fer-se preguntes i a observar els fenòmens d'aprenentatge que es produeixen tant al laboratori com en situacions naturals de camp, tant en animals com en humans.

El coneixement dels continguts d'aquesta assignatura és imprescindible pel seguiment d'algunes de les assignatures que l'alumnat haurà de cursar posteriorment (com, per exemple, "Tratamientos cognitivo-conductuales en la infancia y la adolescencia") i que estan estretament lligades a l'exercici professional de la psicologia.

Competències

- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Identificar, descriure i relacionar les estructures i els processos involucrats en les funcions psicològiques bàsiques.
- Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els resultats d'experiments sobre condicionament i aprenentatge.
2. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
3. Dissenyar experiments sobre condicionament i aprenentatge
4. Distingir els principals processos d'aprenentatge no associatiu.
5. Elaborar informes a partir dels resultats obtinguts en experiments sobre condicionament i aprenentatge.
6. Identificar els principals processos del condicionament clàssic i instrumental.
7. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Continguts

Introducció.

- Concepte i definició d'aprenentatge.
- Aprenentatge, execució i altres causes del canvi de conducta.
- Tipus d'aprenentatge.
- Conducta elicitada i reflexos.

Bloc I: Aprenentatge no associatiu: habituació i sensibilització.

- Concepte, propietats i variables de l'habituació.
- Concepte, propietats i variables de la sensibilització.
- Teories sobre l'aprenentatge no associatiu.

Bloc II: Aprenentatge associatiu I: el condicionament clàssic.

- Paradigma i termes del condicionament clàssic.
- Fenòmens bàsics del condicionament clàssic (adquisició, extinció, generalització i discriminació).
- Metodologia d'estudi del condicionament clàssic.
- Quantificació de la força de la RC.

- Procediments de presentació temporal dels estímuls.
- Control experimental.
- Situacions experimentals de condicionament clàssic.
- El condicionament clàssic inhibitori.
- Variables que afecten l'adquisició del condicionament clàssic.
- Fenòmens "especials" en el condicionament clàssic (contracondicionament, condicionament de segon ordre, preconditionament sensorial, condicionament amb estímuls compostos).
- Anàlisi teòrica del condicionament clàssic.

Bloc III: Aprenentatge associatiu II: el condicionament instrumental.

- Introducció al condicionament instrumental.
- Procediments bàsics de condicionament instrumental.
- Procediments, mesures i variables del reforçament positiu.
- Programes de presentació del reforçament.
- Extinció de la resposta reforçada positivament.
- Anàlisi teòrica del reforçament positiu.
- Procediments, mesures i variables del reforçament negatiu (fugida i evitació).
- Anàlisi teòrica del reforçament negatiu.
- Procediments, mesures i variables del càstig.

Metodologia

Activitats dirigides (30%):

- Seminaris: 18 seminaris de dues hores cadascú.
- Classes pràctiques: 4 pràctiques de dues hores cadascuna.

Activitats supervisades (15%):

- Resolució de preguntes sobre el temari mitjançant l'aplicatiu Moodle.
- Simulació de fenòmens de condicionament clàssic i instrumental amb el programari Sniffy.

Activitats Autònomes (55%) :

- Lectura i estudi dels manuals de referència.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Pràctica	8	0,32	1, 3, 5, 7
Seminari	36	1,44	1, 2, 4, 6
Tipus: Supervisades			
Exercicis plataforma Moodle	14	0,56	2, 4, 6, 7
Simulació de fenòmens de condicionament clàssic i instrumental amb el programari Sniffy	10	0,4	1, 3, 7
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi dels manuals de referència	79	3,16	4, 6

Avaluació

Les competències de la matèria seran avaluades mitjançant diferents procediments:

- Exàmens de Teoria. Els exàmens de teoria tindran un pes global del 70%. Es realitzaran dos exàmens: un d'ells tindrà un pes del 20% i l'altre un pes del 50%.
- Exàmens de pràctiques. Els exàmens de pràctiques tindran un pes global del 20%. Es realitzaran dos exàmens de pràctiques: cada un d'ells tindrà un pes del 10%. El primer examen de pràctiques (Setmana 10) inclourà les pràctiques 1 i 2. Consistirà en 10 preguntes de resposta oberta d'extensió breu.
- Activitat d'aprenentatge supervisat del Moodle (AAS). Es realitzaran 5 activitats. Cada una d'elles tindrà un pes del 2%. En aquestes activitats d'aprenentatge supervisat no s'aplica la correcció de l'efecte de l'atzar (les preguntes contestades erròniament no resten).

Per a superar l'assignatura, l'alumnat ha d'obtenir una qualificació total mínima acumulada de 5 punts.

El/la estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a "No avaluable".

Els/les estudiants que a la finalització del semestre (setmana 18) no hagin superat l'assignatura, però compleixin la doble condició de que hagin realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total i hagin obtingut una nota global mínima acumulada igual o superior a 3.5 punts, tindran la possibilitat de realitzar una prova de recuperació durant el període corresponent. La prova de recuperació consistirà en 30 preguntes d'elecció múltiple de continguts de l'assignatura, tant de teoria (inclòs el manual de Domjan) com de pràctiques. En aquesta prova de recuperació s'aplicarà la correcció de l'efecte de l'atzar (cada pregunta erròniament contestada resta 0,33 del total de preguntes encertades). El/la estudiant que obtingui una qualificació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquest examen obtindrà una qualificació final a l'assignatura de 5 punts.

L'alumnat que no es matricula per primera vegada a l'assignatura serà avaluat amb les mateixes activitats que el de primera matrícula.

Els/les alumnes que desitgin els exàmens en castellà ho hauran de demanar a la Coordinadora de l'assignatura abans del 7 d'octubre de 2018 i hauran de demostrar que es troben en una d'aquestes dues situacions: a) Estada a la UAB a través d'un programa d'intercanvi; b) Portar menys d'un any residint a Catalunya. Fora d'aquests dos supòsits no es farà traducció dels exàmens, tot i que, durant els mateixos, el professorat de l'assignatura atindrà, si fos necessari, els possibles dubtes sobre traducció.

Poden consultar-se les pautes d'avaluació de la facultat en el següent enllaç: http://www.uab.cat/doc/DOC_avaluaciotitulacions1819

Denominació	Pes	Format (Oral, escrit o ambdós)	Autoria (individual, col·lectiva o ambdues)
-------------	-----	--------------------------------	---

EV1	Act. d'aprenentatge supervisat del Moodle	2%	Escrit	Individual
EV2	Act. d'aprenentatge supervisat del Moodle	2%	Escrit	Individual
EV3	Act. d'aprenentatge supervisat del Moodle	2%	Escrit	Individual
EV4	Examen de Teoria 1	20%	Escrit	Individual
EV5	Examen de Pràctiques 1-2	10%	Escrit	Individual
EV6	Act. d'aprenentatge supervisat del Moodle	2%	Escrit	Individual
EV7	Act. d'aprenentatge supervisat del Moodle	2%	Escrit	Individual
EV8	Examen de Teoria 2	50%	Escrit	Individual
EV9	Examen de Pràctiques 3-4	10%	Escrit	Individual

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Aprenentatge supervisat del moodle	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Exàmens (teoria i pràctiques)	90%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Cándido, A. (2000) *Introducción a la psicología del aprendizaje asociativo*. Madrid: Biblioteca Nueva.

(Manual resumit que explica els fenòmens de l'aprenentatge a partir de la descripció i l'anàlisi de les condicions, mecanismes i continguts que els regulen. Fa més èmfasi en l'anàlisi teòrica que en la descripció dels fenòmens d'aprenentatge).

Domjan, M. (2000) *The essentials of conditioning and learning (2ª ed)*. Traducció: *Bases del aprendizaje y el condicionamiento*. Jaén: Del Lunar, 2002.

(Petit manual que descriu els principals fenòmens de l'aprenentatge associatiu i fa una breu introducció als aspectes teòrics. Pot considerar-se una versió resumida i introductòria del llibre que citem a continuació).

Domjan, M. (2010) *The principles of Learning and Behavior (6ª ed.)*. Traducció: *Principios de aprendizaje y conducta*. Mèxic: Wadsworth, Cengage Learning, 2010.

(Manual exhaustiu que abarca una àmplia majoria dels fenòmens d'aprenentatge i condicionament amb molts exemples i il.lustracions. Es pot considerar un text clau per a conèixer a fons els continguts de l'assignatura).

Froufe, M. (2004). *Aprendizaje asociativo. Principios y aplicaciones*. Madrid: Thomson.

(Manual de característiques similars a l'anterior, malgrat que segueix criteris diferents a l'hora d'organitzar els temes i els conceptes bàsics de l'aprenentatge).